

Περιγραφική αξιολόγηση στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Αλεξάνδρα Τσίγκου & Γεωργίτσα Σταματοπούλου

Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης & Αγωγής Υγείας ΔΠΕ Δυτικής Αττικής
Επιμορφώτριες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων Πιλοτικής φάσης και Συγγραφείς εκπαιδευτικού υλικού Ε.Δ.

ΦΕΚ 4676/Β/11-10-2021

- Αξιολόγηση μαθητών/τριών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Οι αξιολογήσεις διεξάγονται ανά τρίμηνο και ανά Θεματική Ενότητα και έχουν διττό στόχο:

- την αξιολόγηση της εφαρμογής του Προγράμματος
- την αξιολόγηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητριών και των μαθητών.

Ενημέρωση Γονέων

Ενημέρωση των γονέων

Συζήτηση για τις δεξιότητες και τη σημασία τους για τη μάθηση και τη συγκρότηση του πολίτη του 21^{ου} αιώνα

Εργαστήρια δεξιοτήτων και αποτίμηση

- ❖ Γιατί δεν πρόκειται για βαθμολόγηση
- ❖ Τι επιδιώκει η περιγραφική αξιολόγηση
- ❖ Δυνατότητες συνεργασίας

Μέθοδοι αξιολόγησης

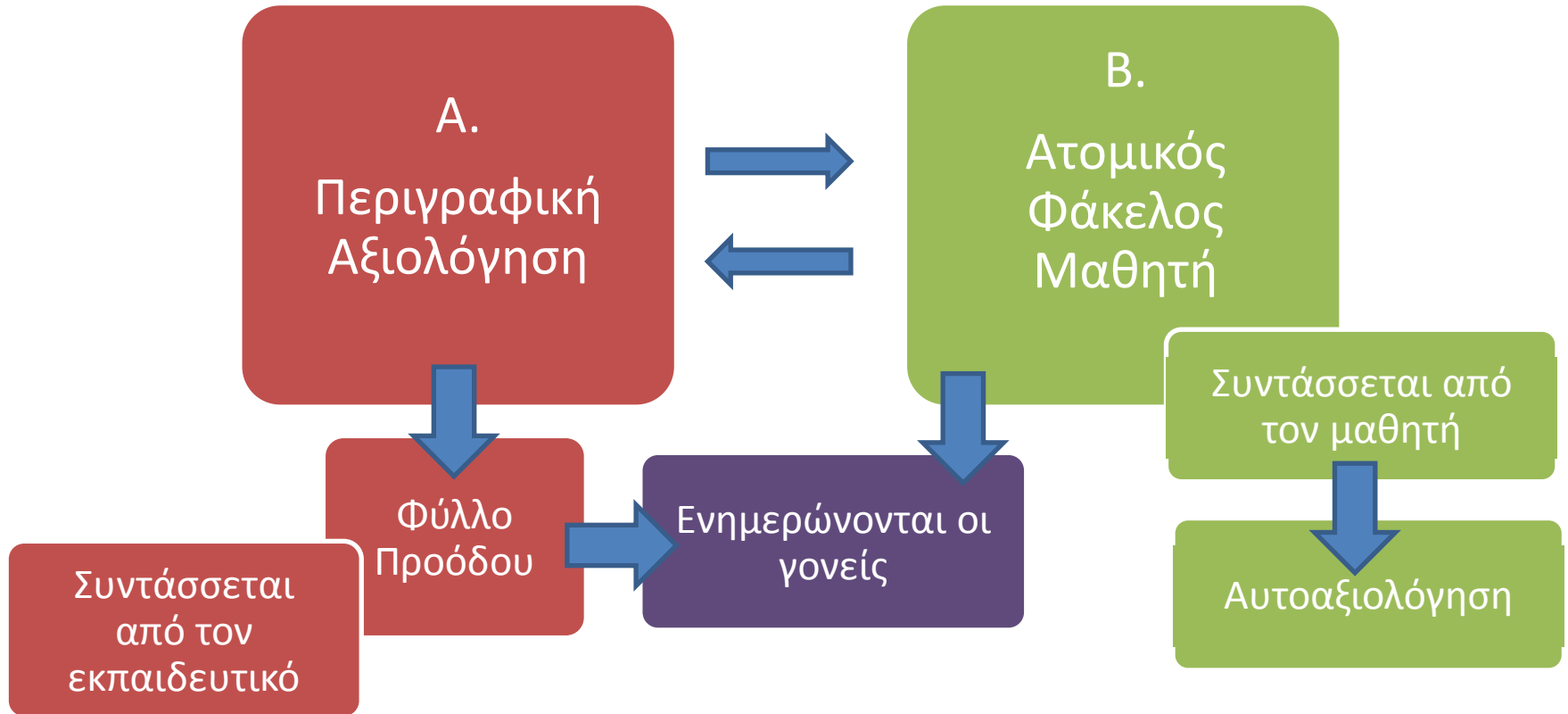

Έξι μέθοδοι αξιολόγησης συνεισφέρουν στην Περιγραφική Αξιολόγηση:

- α) η αυτοαξιολόγηση (μαθητής ή η μαθήτρια)**
- β) η ετεροαξιολόγηση (μαθητής ή η μαθήτρια)**
- γ) ο φάκελος μαθητή/-ήτριας (μαθητής ή η μαθήτρια)**
- δ) οι γραπτές δοκιμασίες (ο/η εκπαιδευτικός)**
- ε) η παρατήρηση (ο/η εκπαιδευτικός)**
- στ) οι συζητήσεις (εκπαιδευτικοί- μαθητές)**

(National Council for Curriculum and Assessment, NCCA, 2008)

Τι περιλαμβάνει η Αξιολόγηση των Ε.Δ. για τους μαθητές

B.

Ατομικός Φάκελος
Μαθητή/Μαθήτριας

Β. Ατομικός φάκελος μαθήτριας/μαθητή

- (α) παραδίδεται στη μαθήτρια και στον μαθητή ως προσωπικό τους αρχείο,
- (β) αποτελεί υλικό ενημέρωσης και συμβουλευτικής προς τους γονείς/κηδεμόνες
- (γ) είναι διαγνωστικό μέσο ως ένα συμπεριληπτικό εργαλείο αποτύπωσης των επιτεύξεων και των εμποδίων επίτευξης καθώς και του μαθησιακού προφίλ κάθε μαθήτριας και μαθητή,
- (δ) **μπορεί να περιλαμβάνει** εναλλακτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης, όπως είναι η **αυτοαξιολόγηση** και η **ετεροαξιολόγηση στην ομάδα**, και πεδία συγκρότησης του σχολικού βιογραφικού της μαθήτριας και του μαθητή.

Β. Ατομικός φάκελος- Η σημασία του

♣ για το παιδί:

το εμπλέκει σε μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, δίνοντάς του τη δυνατότητα να επιλέξει και να τοποθετήσει σε αυτόν δείγματα των εργασιών του, να συζητήσει για την πρόοδο & τις δυσκολίες του, να «επιστρέφει» σε αυτά που έκανε ή έμαθε, να συγκρίνει τα έργα του, να παρατηρήσει την εξέλιξή του.

♣ για τον εκπαιδευτικό:

δίνει τη δυνατότητα να διαμορφώσει **ολοκληρωμένη εικόνα** για κάθε παιδί, ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τη μάθηση/ανάπτυξη του πιο αποτελεσματικά

♣ για τους γονείς:

ενδυναμώνει τη συνεργασία τους με τον εκπαιδευτικό και την **αμφίδρομη επικοινωνία** τους, αφού με βάση τον Α.Φ. ο/η εκπαιδευτικός τους ενημερώνει για την πρόοδο του παιδιού

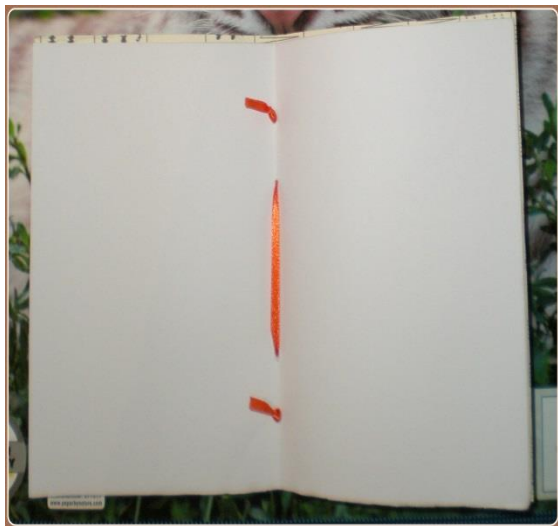

Αυτοαξιολόγηση

- Η **διαδικασία** κατά την οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με την εξέλιξή τους, αποτιμούν, δηλαδή, τα αποτελέσματα της προσπάθειας που έχουν καταβάλει.
- Αναιρεί τον πρωταγωνιστικό ρόλο του/της εκπαιδευτικού (Carr, Lee & Jones, 2014)
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες: **μαθαίνουν και αξιολογούν** την εργασία τους, **επισημαίνουν τα δυνατά σημεία** και άλλα στα οποία θα μπορούσαν να **βελτιωθούν** και με βάση αυτά θέτουν προσωπικούς μαθησιακούς στόχους (NCCA, 2008)

Παράδειγμα 1^ο Ρουτίνας ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το σώμα μου ένα θαύμα που αγαπώ,
φροντίζω και προστατεύω

Διαδίκτυο Ασφαλώς

- ❖ Μετά από κάθε δραστηριότητα συμπληρώνεται το Βιβλίο της Ομάδας στο κάθε φύλλο της.
- ❖ Στη μέση θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια από τον/την εκπαιδευτικό και σε ένα πλαστικοποιημένο χαρτί οι δείκτες της συνεργασίας: πχ
  - ❖ *τα πάω καλά με τα άλλα μέλη της ομάδας μου*
  - ❖ *όταν εργάζομαι με τους άλλους συμμετέχω και κάνω το καλύτερο που μπορώ*
  - ❖ *ενημερώνω τους συμμαθητές μου για νέες πληροφορίες που βρίσκω*
  - ❖ *προσπαθώ να μην προκαλώ φασαρία για να πετυχαίνουμε το στόχο μας ως ομάδα.*
- ❖ Το κάθε παιδί θα έχει κολλήσει μια φωτογραφία του ή ζωγραφίσει το όνομά του.
- ❖ Κάτω από αυτήν θα γράψει σε **post it (ή κείμενο)** ή μια λέξη που θα απαντά:
- ❖ Τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - ποιους από τους παραπάνω δείκτες κατάφερε καλά κ ποιους πρέπει προσπαθήσει κ άλλο...

Παράδειγμα 2ο αυτοαξιολόγησης (Γ-ΣΤ)

B1.	Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής		Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
			1	2	3	4
Πολιτειότητα	Ενδιαφέρομαι για τον σχολικό μας κήπο					
	Εξοικονομώ υλικά, ενέργεια και νερό					
	Συζητώ με μεγαλύτερους ή με ειδήμονες					
Προσαρμοστικότητα	Καταλαβαίνω πως γίνονται και λάθη					
	Καταλαβαίνω ότι τα λάθη διορθώνονται					
	Καταλαβαίνω ότι σε ένα κίνδυνο πρέπει να συνεργαστώ με άλλους					
Ανθεκτικότητα	Μαθαίνω να αντέχω τις δύσκολες καταστάσεις					
	Δεν τα παρατάω όταν βρίσκω δυσκολίες					
	Βρίσκω τρόπους να ξεπερνάω τις δυσκολίες					
Υπευθυνότητα	Αναλαμβάνω την ευθύνη των πράξεών μου					
	Ολοκληρώνω τα καθήκοντά μου					
	Δεσμεύομαι να τηρώ τα καθήκοντά μου					

[Ο σχολικός μας κήπος πεδίο μάθησης και δημιουργίας](#)

Παράδειγμα 3^ο αυτοαξιολόγησης (Νηπ, Α, Β)

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Ο μαθητής σημειώνει κάτω από το προσωπάκι που εκφράζει περισσότερο τη συγκεκριμένη δεξιότητα που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Δεξιότητες	Ανάλυση	Αυτο-αξιολόγηση
A1. Δεξιότητες Μάθησης 21ου αιώνα (4cs)		
Συνεργασία	Συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου	
	Βοηθώ την ομάδα μου	
	Μοιράζομαι τις ιδέες μου	
Επικοινωνία	Ακούω με προσοχή τους συμμαθητές μου	
	Ανακοινώνω τις ιδέες μου με θάρρος	
	Συμπληρώνω τις ιδέες των συμμαθητών μου χωρίς να τους προσβάλω	
Κριτική σκέψη	Διακρίνω τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της γειτονιάς μου	
	Διακρίνω τα αίτια και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής	
	Αναγνωρίζω τι μου αρέσει και τι δεν μου αρέσει στις δραστηριότητες	

[Η γειτονιά μου αντιμέτωπη με την κλιματική αλλαγή](#)

Τι είναι η ετεροαξιολόγηση

- I. Η ετεροαξιολόγηση ή αλλιώς η αξιολόγηση μαθητή από μαθητή -οι μαθητές και οι μαθήτριες αξιολογούν την εργασία των συμμαθητών και των συμμαθητριών τους, ενώ η δική τους εργασία αξιολογείται από τους συμμαθητές και από τις συμμαθήτριές τους.
- II. Θεμελιώνεται στις θεωρίες της ενεργητικής μάθησης (Piaget, 1971) και του κοινωνικού εποικοδομητισμού (Vygotsky, 1978), υποστηρίζοντας τη μάθηση που αναπτύσσεται σε ένα δημοκρατικό περιβάλλον, μέσα από την ενεργό συμμετοχή και την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων.
- III. Η ετεροαξιολόγηση περιγράφεται ως μια στρατηγική που εμπεριέχει κρίσεις μαθητών/-τριών για την εργασία άλλων μαθητών/-τριών, και η οποία συνήθως αναπτύσσεται όταν οι μαθητές/-ήτριες εργάζονται μαζί σε συνεργατικές ή κοινές δραστηριότητες μάθησης. (Noonan & Dubcan, 2005:2)

Ετεροαξιολόγηση I

Κάθε ζευγάρι μιας τετραμελούς ομάδας αξιολογεί το άλλο

Το ζευγάρι που συνεργαστήκαμε	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Γνωρίζει ποια είναι τα βασικά δικαιώματα του παιδιού				
Συζήτησε μαζί μας σε ποιες περιπτώσεις καταπατούνται τα δικαιώματα του παιδιού				
Συγκέντρωσε πληροφορίες σχετικά με το θέμα μας από βιβλία και το διαδίκτυο και τις συζητήσαμε στην ομάδα				
Άκουσε με προσοχή τις ιδέες και τις σκέψεις μας				
Εξέφρασε τη διαφωνία του με ευγενικό τρόπο				
Υποστήριξε με επιχειρήματα τις θέσεις και τις απόψεις του				
Συμμετείχε στον σχεδιασμό της αφίσσας με πρωτότυπες ιδέες και φαντασία				

Από την αυτοαξιολόγηση στην ετεροαξιολόγηση

- ✓ Τι με δυσκόλεψε; Πώς το αντιμετώπισα; Τι κάνω τώρα καλύτερα; Τι μπορώ να κάνω καλύτερα; Τι θέλω να κάνω καλύτερα; [αυτό]
- ✓ Τι κάνει καλύτερα κάθε παιδί; Σε τι δυσκολεύεται; Τι μπορεί το κάθε παιδί της τάξης μου να καταφέρει καλύτερα; [ετερο]
- ✓ Οι μαθητές προχωρούν σε πιο λεπτομερή [αυτό][ετερο]αξιολόγηση βάσει των περιγραφικών δεικτών, με απλοποιημένες τις προτάσεις που τους ορίζουν.

A.

Περιγραφική Αξιολόγηση

A. Περιγραφική αξιολόγηση

Δίνει πληροφορίες

για τον **τρόπο** με τον οποίο μαθαίνει το παιδί και τις διαδικασίες, που δρομολογεί στην προσπάθειά του να μάθει (διαδικασία)

για τις **δεξιότητες**, που αναπτύσσει μέσα από αυτή τη διαδικασία, το τι τελικά μαθαίνει (προϊόν)

για τη **βελτίωση** που παρουσιάζει σε όλους τους άλλους τομείς (πρόοδος)

Α. Φύλλο προόδου δεξιοτήτων του/της μαθητή/τριας

- Στο φάκελο επιτευγμάτων (portfolio) τηρείται **Φύλλο Προόδου Δεξιοτήτων** του/της μαθητή/τριας **ανά Θεματική Ενότητα**

Α. Υπόδειγμα Φύλλου Προόδου

Α. Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας			
Σχολικό Έτος:	Σχολείο:	Τάξη:	Τμήμα:
Α. Περιγραφική Αποτίμηση			
Θεματικός κύκλος Α'			
Θεματικός κύκλος Β'			
Θεματικός κύκλος Γ'			
Θεματικός κύκλος Δ'			

Α. Φύλλο Προόδου δεξιοτήτων του/της μαθητή/τριας

Το υπόδειγμα συμπληρώνεται ως εξής:

- ✓ Ο/η εκπαιδευτικός **εξετάζει τους στόχους** (κύκλοι δεξιοτήτων) που θέτει το πρόγραμμα που έχει επιλέξει για την εκάστοτε θεματική ενότητα.
- ✓ **Επιλέγει τις δεξιότητες** που θα αξιολογήσει για κάθε μαθητή/τρια κατά την παιδαγωγική του κρίση
- ✓ Χαρακτηρίζει το **επίπεδο επίτευξης/εκδήλωσης** σύμφωνα με την **τετράβαθμη κλίμακα και τους δείκτες** που υποδεικνύονται στο υπόδειγμα.
- ✓ **Ενημερώνει** το φύλλο προόδου στη **λήξη κάθε θεματικής ενότητας** για κάθε μαθητή/τρια ονομάζοντας τη θεματική/υποθεματική ενότητα (π.χ. Ευ Ζην/Ψυχική Υγεία) και τον τίτλο του προγράμματος που υλοποίησε.

Τετράβαθμη κλίμακα

	<i>1^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας</i>	<i>2^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας</i>	<i>3^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας</i>	<i>4^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας</i>
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)	<i>ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης</i>	<i>καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα</i>	<i>αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα</i>	<i>εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα</i>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ: Δ΄ΤΑΞΗ.	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ψυχική Υγεία
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ- Δ΄ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ		
Τίτλος	«ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ;;; ΑΣΦΑΛΩΣ!»		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Α) Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) (Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη)</p> <p>Β) Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία)</p> <p>Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας, Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, Προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, ανθεκτικότητα)</p> <p>Γ) Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων (media) Ασφάλεια στο διαδίκτυο</p> <p>Δ) Στρατηγική Σκέψη: Μελέτη περιπτώσεων</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική «1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή- Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια, Πρόληψη»		

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	2. Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική	1. Οικολογία - Παγκόσμια και Τοπική Φυσική Κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Δημοτικό/ Γ' - Δ' τάξη		
Τίτλος	«Ο σχολικός μας κήπος πεδίο μάθησης και δημιουργίας»		
Δεξιότητες στόχευσης του προγράμματος	<p>A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα),</p> <p>A2. Ψηφιακή μάθηση 21^{ου} αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον)</p> <p>B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Κοινωνικές Δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα),</p> <p>B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας (Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα, Προγραμματισμός, Παραγωγικότητα, Αποτελεσματικότητα)</p> <p>Δ1. Στρατηγική Σκέψη (Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη περιπτώσεων και Επίλυση προβλημάτων),</p> <p>Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός.</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Βιοποικιλότητα- Τοπικό περιβάλλον		

[Ο σχολικός μας κήπος πεδίο μάθησης και δημιουργίας](#)

Βοηθητικοί δείκτες

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs20/436_012_%CE%A6%CF%85%CE%BB%CE%BB%CE%BF_%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CF%85.pdf

B. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		Θεματικός κύκλος Α'				Θεματικός κύκλος Β'				Θεματικός κύκλος Γ'				Θεματικός κύκλος Δ'			
Χρονικό διάστημα:																	
Εκπαιδευτικός:																	
Διαβαθμίσεις		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Επικοινωνία	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης																
	Δεξιότητες Ενσυναίσθησης																
Συνεργασία	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες																
	Δεξιότητες Ευελιξίας και Προσαρμοστικότητας																
Κριτική Σκέψη	Δεξιότητες Συνεργασίας																
	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων																
	Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης																
Δημιουργικότητα	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού																
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας																
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου																
Ψηφιακές δεξιότητες	Αυτεπάρκεια																
	Ανεκτικότητα στην αμφισημία																
Ψηφιακές δεξιότητες	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης																
	Δεξιότητες διαχείρισης πληροφοριών και επεξεργασίας δεδομένων																
	Δεξιότητες Ψηφιακής Επικοινωνίας																
Ψηφιακές δεξιότητες	Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου																
	Δεξιότητες Ψηφιακής επίλυσης προβλημάτων																

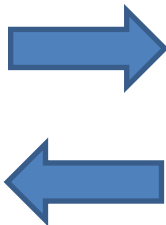
Περιγραφικοί δείκτες του Πλαισίου Δημοκρατικών Ικανοτήτων Συμβουλίου της Ευρώπης

Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες				
Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα	Αρχόμενη			
Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο	Αρχόμενη			
Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων		Αναπτυσσόμενη		
Μπορεί να υιοθετεί διαφορετικούς τρόπους εκφράσεων ευγενείας σε άλλη γλώσσα			Ικανοποιητική	
Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις				Εξαρετική
Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις				Εξαρετική
Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης				
Ακούει προσεκτικά τις διαφορετικές απόψεις	Αρχόμενη			
Ακούει προσεκτικά τους άλλους	Αρχόμενη			
Δείχνει ικανός/ή να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της χωρίς άμεση εποπτεία				Εξαιρετική

Α. Φύλλο Προόδου και Δείκτες δεξιοτήτων

Α. Εργαστήρια Δεξιοτήτων – Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας			
Σχολικό Έτος:	Σχολείο:	Τάξη:	Τμήμα:

Α. Περιγραφική Αποτίμηση	
Θεματικός κύκλος Α'	
Θεματικός κύκλος Β'	
Θεματικός κύκλος Γ'	
Θεματικός κύκλος Δ'	

Β. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		Θεματικός κύκλος Α'				Θεματικός κύκλος Β'				Θεματικός κύκλος Γ'				Θεματικός κύκλος Δ'			
Χρονικό διάστημα:																	
Εκπαιδευτικός:																	
Διαβαθμίσεις		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Επικοινωνία	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης																
	Δεξιότητες Ενσυναίσθησης																
	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες																
Συνεργασία	Δεξιότητες Ευελιξίας και Προσαρμοστικότητας																
	Δεξιότητες Συνεργασίας																
Κριτική Σκέψη	Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης																
	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού																
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας																
Δημοσιότητα	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου																
	Αυτεπάρκεια																
	Ανεκτικότητα στην αμφισημία																
Ψηφιακές δεξιότητες	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης																
	Δεξιότητες διαχείρισης πληροφοριών και επεξεργασίας δεδομένων																
	Δεξιότητες Ψηφιακής Επικοινωνίας																
	Δημοιουργία Ψηφιακού περιεχομένου																
	Δεξιότητες Ψηφιακής επίλυσης προβλημάτων																

Παρατήρηση και καταγραφή

- Περιγράφει τη διαδικασία της μάθησης και της καλλιέργειας των δεξιοτήτων και τον τρόπο με τον οποίο συντελείται στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο.
- Προτείνεται: Ημερολόγιο- καταγραφή από τον εκπαιδευτικό
- Έχει τη δυνατότητα να επισημάνει:
  - τι έχει μάθει κάθε παιδί,
  - πώς το έχει μάθει,
  - τι τον/την κινητοποιεί, και
  - ποια είναι η αλληλεπίδραση του παιδιού τόσο με εργαστηρίων δεξιοτήτων, όσο και με τα αποτελέσματά τους.

των

Οργανώνοντας την τελική αξιολόγηση

Κύκλος αναστοχασμού με τα παιδιά

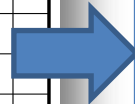
Στον κύκλο τίθενται ερωτήματα, αξιοποιούνται ως υπόμνηση ομαδικές εργασίες, διατυπώνουν όλα τα παιδιά τις απόψεις τους, δείχνουν στοιχεία από τον ατομικό τους φάκελο κ.ά.

Σύνθεση όλων των στοιχείων

- Κύκλος αναστοχασμού με τους μαθητές/ήτριες
- Ατομικοί φάκελοι μαθητών
- Σημειώσεις εκπαιδευτικού από την παρατήρηση και τις συζητήσεις με τα παιδιά
- Φωτογραφίες και άλλα στοιχεία από τη γωνιά στον τοίχο την αφιερωμένη στο σχέδιο δράσης
- Συζήτηση με τους συνεργαζόμενους εκπαιδευτικούς, συζήτηση με τον /την εκπαιδευτικό της τάξης, αν δεν υλοποιεί ο/η ίδιος/α τα εργαστήρια δεξιοτήτων

Από τον πίνακα στο κείμενο

Β. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		Θεματικός κύκλος Δ'				Θεματικός κύκλος Β'				Θεματικός κύκλος Γ'				Θεματικός κύκλος Δ'			
Χρονικό διάστημα:																	
Εκπαιδευτικός:																	
Διαβαθμίσεις		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Επικοινωνία	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης		■														
	Δεξιότητες Ενσυναίσθησης			■													
	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες		■														
Συνεργασία	Δεξιότητες Ευελιξίας και Προσαρμοστικότητας																
	Δεξιότητες Συνεργασίας																
Κριτική Σκέψη	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων																
	Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης																
	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού																
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας																
Δημοσιογραφία	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου																
	Αυτεπάρκεια																
Δημοσιογραφία	Ανεκτικότητα στην αμφισημία																
	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης																
Ψηφιακές δεξιότητες	Δεξιότητες διαχείρισης πληροφοριών και επεξεργασίας δεδομένων																
	Δεξιότητες Ψηφιακής Επικοινωνίας																
	Δημοσιογραφία ψηφιακού περιεχομένου																
	Δεξιότητες Ψηφιακής επίλυσης προβλημάτων																

Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα καλλιεργούμε τη δεξιότητα της επικοινωνίας.

Ο/Η... σε αυτή τη δεξιότητα αναλαμβάνει πρωτοβουλίες (3) για την ανάπτυξη της ενσυναίσθησης της ομάδας του, κατανοώντας τις θέσεις των άλλων .

Καταβάλλει προσπάθεια να ακούσει με προσοχή τους υπόλοιπους (2), να συμμετέχει σε συζητήσεις και να χρησιμοποιήσει σωστά τη γλώσσα, ώστε να επικοινωνήσει μαζί τους.(2)+++

Προτείνονται ευκαιρίες γλωσσικής επικοινωνίας (συμμετοχή σε συζητήσεις) και παιχνίδια παρατήρησης και ακρόασης (παζλ-παραμύθια). Δε σημειώνουμε την αριθμητική κλίμακα.

A. Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας

Σχολικό Έτος:	Σχολείο:	Τάξη:	Τμήμα:

A. Περιγραφική Αποτίμηση

Θεματικός κύκλος Α'

Ο/Η... σε αυτή τη δεξιότητα αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της ενσυναίσθησης της ομάδας του, κατανοώντας τις θέσεις των άλλων . Καταβάλλει προσπάθεια να ακούσει με προσοχή τους υπόλοιπους, να συμμετέχει σε συζητήσεις και να χρησιμοποιήσει σωστά τη γλώσσα, ώστε να επικοινωνήσει μαζί τους...

Προτείνονται ευκαιρίες γλωσσικής επικοινωνίας (συμμετοχή σε συζητήσεις) και παιχνίδια παρατήρησης και ακρόασης (παζλ-παραμύθια).

Θεματικός κύκλος Β'

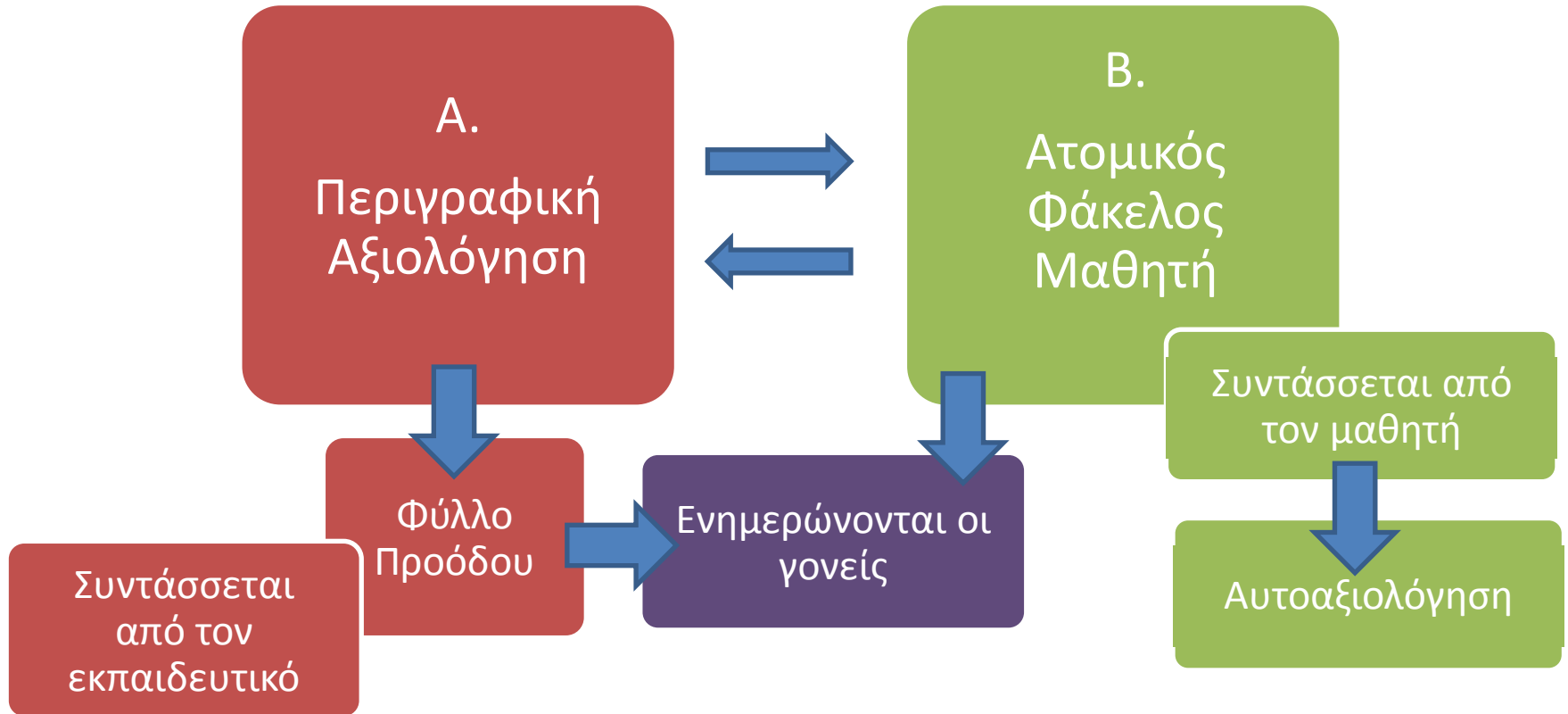
Θεματικός κύκλος Γ'

Φύλλο Προόδου

Προσοχή! Η διατύπωση να μην είναι αρνητική και κατακριτική.

Να είναι λιτή, θετική και περιγραφική.

Τι περιλαμβάνει η Αξιολόγηση των Ε.Δ. για τους μαθητές

Τι περιλαμβάνει η Αξιολόγηση των Ε.Δ. για το πρόγραμμα

Γ.
Φάκελος
επιτευγμάτων
(portfolio)
τμήματος/τάξης

Στην επόμενη
τάξη/βαθμίδα

Φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) τμήματος/τάξης

- Ειδικός φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) **τάξης**
- **Περιέχει:** τα Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων του ίδιου τμήματος ή τάξης καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης από Νηπιαγωγείο έως και τη Γ' Γυμνασίου.

Φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) τμήματος/τάξης

- **Ενδεικτικές δραστηριότητες:**

- ❖ κατασκευές,
- ❖ παρουσιάσεις,
- ❖ παιχνίδια,
- ❖ δημιουργία παιχνιδιών,
- ❖ θεατρικό παιχνίδι,
- ❖ οργάνωση έρευνας ή συνέντευξης,
- ❖ συμμετοχή στο εκπαιδευτικό ραδιόφωνο ή στην εκπαιδευτική τηλεόραση, εργαστηριακή δημιουργία εικονικής επιχείρησης,
- ❖ γνωριμία και συνέντευξη κάποιου επαγγελματία ή προσωπικότητας
- ❖ διοργάνωση εκδηλώσεων.

- A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs)
- A2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα
- A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

Δεξιότητες 21^{ου} αι. (4cs)

- B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής
- B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας
- B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης
- B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας

Δεξιότητες Ζωής

Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης

- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας
- Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των μέσων
- Γ3. Ρομποτική

Δεξιότητες του νου

- Δ1. Στρατηγική σκέψη
- Δ2. Πλάγια σκέψη
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός
- Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές
- Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης

Α. Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα (4cs)

A1. Δεξιότητες μάθησης 21^{ου} αιώνα (4cs)

(Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα)

A2. Ψηφιακή μάθηση 21^{ου} αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον)

Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή συνεργασία, Ψηφιακή Δημιουργικότητα, Ψηφιακή Κριτική Σκέψη, Συνδυαστικές Δεξιότητες Ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας

A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

Β. Δεξιότητες ζωής

B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές Δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα)

B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (Ευχέρεια στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, Ψηφιακή πολιτειότητα, Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, Προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, ανθεκτικότητα)

B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, διαμεσολάβηση, επίλυση συγκρούσεων, Πολιτειότητα)

B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας (Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα, Προγραμματισμός, Παραγωγικότητα, Αποτελεσματικότητα)

Γ. Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης

Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας (Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών)

Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων (Πληροφορικός γραμματισμός, Ψηφιακός γραμματισμός, Τεχνολογικός γραμματισμός, Γραμματισμός στα μέσα, Ασφάλεια στο διαδίκτυο)

Γ3. Ρομποτική (Δεξιότητες μοντελισμού και προσομοίωσης, Επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη)

Δ. Δεξιότητες του νου

Δ1. Στρατηγική Σκέψη (Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη περιπτώσεων και Επίλυση προβλημάτων)

Δ2. Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη)

Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός

Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές

Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (Επιστημονική/υπολογιστική σκέψη διαμεσολάβηση)

Σύνδεσμοι

Αν θέλετε να διαβάσετε περισσότερα...

- [ΦΕΚ 3567- Πλαίσιο Εργαστηρίων Δεξιοτήτων](#)
- [ΦΕΚ 4676- Αξιολόγηση Εργαστηρίων Δεξιοτήτων](#)
- [Οδηγοί Αξιολόγησης Δεξιοτήτων, στο Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, Περιγραφικοί δείκτες αξιολόγησης Council of Europe. \(2018\). Reference Framework of Competences for Democratic Culture. Guidance for Implementation Vol.I, II, III. Strasbourg: Council of Europe](#)
- [Οδηγός Αξιολόγησης Δεξιοτήτων στο εργαλείο Dig Comp. Πλαίσιο Αναφοράς Ψηφιακών Δεξιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)

Βιβλιογραφία

- Μιχαηλίδου Β., Ναούμ Ε., Ιππέκη Β. (2021). Περιγραφική αξιολόγηση των εργαστηρίων δεξιοτήτων & Φάκελος μαθητή (portfolio)- Προσχολική Εκπαίδευση. ΙΕΠ.
- Δημοπούλου Μ., Κύρδη Κ., Σταματοπούλου Γ., (2021). Εργαστήρια δεξιοτήτων. Περιγραφική Αξιολόγηση. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Δημοτικό σχολείο. ΙΕΠ.